

Hyvinvointiin keskittyvä koulukulttuuri yhteisöllisen oppilashuollon perustana

Hyvinvointisuunnitelma

Uskelan koulu / Kavilankadun yksikkö

Salo

JOHDANTO

Uskelan koulu on kahden yksikön yhtenäiskoulu Salossa keskusta-alueella. Toisessa yksikössä toimii erityisopetuksen pienluokkia ja meidän yksikössä, eli Kavilankadulla, toimii yleisopetuksen luokkia sekä erityisopetuksen pienryhmiä ja kaksi VALMO-luokkaa. Koulu on kolmesarjainen, ja jokaiselta vuosiluokalta löytyy musiikkipainotteinen luokka sekä niiden lisäksi erityisopetuksen pienryhmä. Kavilankadulla on oppilaita 400 ja henkilökuntaa (opettajia ja ohjaajia yhteensä) 40. Kavilankadun yksikkö on lähikoulu ja oppilaat tulevat kouluun pääsääntöisesti lähialueelta. Koulu on monikulttuurinen.

Monimuotoisuus näkyy koulumme arjessa; erityisopetuksen pienryhmien ja yleisopetuksen luokkien yhteistyötä ja integraatioita on pyöritetty pitkään. Salon alakoulujen valmistavan opetuksen luokka on toiminut koulussamme alusta asti, jonka johdosta koulussamme on olemassa olevia toimintakulttuureita ja toimintamalleja eri taustoista tulevien oppilaiden kohtaamiseen ja opettamiseen.

Henkilökunnan puheissa nousee esiin usein tarve yhteneväiselle kasvatustyölle. Suuri oppilasmäärä ja monilukuinen henkilöstö aiheuttaa sellaisen haasteen, että oppilaalle voi tulla tilanteita, joissa aikuiset reagoivat eri tavoin. Tavoitteemme on, että koulun aikuisilla olisi sama näkemys sääntöjen noudattamisesta ja jokainen hoitaa oman osuutensa sen eteen. Toisaalta koulussamme saattaa olla oppilaita, joiden kohdalla aikuiselta vaaditaan erilaista ”pelisilmää” ja tahdikkuutta, jotta arki olisi sujuvampaa.

Koulussamme toimii KiVa-tiimi, ja kyselyiden perusteella se on koettu hyväksi ja toimivaksi. Silti kiusaamista jonkin verran esiintyy ja koitamme tehdä parhaamme, että pystyisimme lisäämään hyviä ja rakentavia vuorovaikutustilanteita lasten keskuuteen. Tavoitteenamme on tarjota oppilaille keinoja kohdata ja olla toistensa kanssa positiivisin mielin, ja esimerkiksi lisätä halua auttaa ja huomioida toisia.

Yhteiset tilaisuudet ja projektit koetaan tärkeiksi ja koulun väki saa niistä voimavaroja arkeen. Koronavuosien aikana koulun arjesta karsittiin paljon yhteisiä tapahtumia ja yhteistä tekemistä. Näitä yhteisöllisiä projekteja koitetaan nyt lisätä, sillä yhteisöllisyyden puuttuminen on huomattu sekä henkilöstön että oppilaiden osalta. Samalla kun koetaan, että kaivataan keinoja lasten auttamiseksi ja hyvinvoinnin lisäämiseksi, tiedostetaan, että voimavaroja uusien projektien käynnistämiseksi ei oikein ole. Luokissa koetaan tarvetta (etenkin etäopetusjaksojen jälkeen) panostaa perustyöhön, pitää yllä arjen rutiineja ja keskittyä ydinasioihin niin opetuksessa kuin kasvatustyössäkin.

HYVINVOINTISUUNNITELMAN TAVOITE JA TARKOITUS

Tammikuussa 2022 kirjassimme tulevaisuuden unelmointi -tehtävään seuraavia asioita.
Tammikuussa 2023 meillä on käytössä ja esillä hyvinvointikalenteri tai -vuosikello, jossa on mielen hyvinvoinnin teemat esitettynä. Meillä on koko vuodeksi jakautuva monialainen

oppimiskokonaisuus, joka on parhaillaan käynnissä. Oppilaat keräävät taitomerkkejä suoritetuista kokonaisuuksista. Yksinäisillä lapsilla on kohtaamispaikka, jossa tavata kuunteleva aikuinen. Moikkausvälkä on tullut arkeen, jolloin oppilashuollon väki on jalkautunut joko välitunnille tai sovittuun paikkaan valmiina juttelemaan lasten kuulumisista. Oppilaille on tarjolla sekä toiminnallisia tuokioita että kahdenkeskistä keskusteluaikaa. Kukaan henkilökunnasta ei koe yksinäisyyttä haastavien tilanteiden kanssa, vaan meillä on toimiva tuki kaikille. Hyvinvointiin panostaminen näkyy niin käytävillä kuin koulun somekanavissakin. Yhteistyö kotien ja seurakunnan kanssa on lisääntynyt.

Tavoitteemme hankkeen tiimoilta on lisätä oppilaiden hyvinvointitaitoja tarjoamalla erilaisia toimintamalleja sekä työkaluja hyvän mielen taitomerkkiin liittyvien harjoitusten kautta. Pyrimme myös jatkamaan henkilökunnan virkistystoiminnan järjestämistä sekä opettajien työhyvinvoinnin ja vertaistuen lisäämiseksi että työyhteisön yhteenkuuluvuuden vahvistamiseksi. Yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän toimintaa uudistetaan ja järjestetään sekä opettajien ja ohjaajien että huoltajien yhteisiä teemailtoja, joissa voidaan keskustella oppilaiden hyvinvointiin liittyvistä teemoista. Näiden teemailtojen kautta rakennetaan yhteistä ymmärrystä lasten ja nuorten mielen hyvinvoinnin tukemisesta ja siitä, miten aikuiset yhdessä voivat olla kannatella lapsia ja ohjata kehitystä oikeaan suuntaan.

Salon kaupungin kouluissa vietetään mielen hyvinvoinnin teemavuotta lukuvuonna 2022-2023. Jokainen salolainen oppilas suorittaa hyvän mielen taitomerkin. Hyvän mielen taitomerkin suorittaminen on koulumme MOK-projekti, jota tullaan suorittamaan pikkuhiljaa läpi koko lukuvuoden. Tavoitteemme on, että hyvän mielen taidot muodostuvat näkyväksi osaksi koulun arkea. Tämä näkyisi esimerkiksi siten, että lukuvuoden päättyessä jokainen oppilas tietää, että mistä hyvän mielen taitomerkin on kyse. Ihanteellista olisi, että hyvän mielen taitoja harjoitellaan myös tulevina lukuvuosina ja tänä vuonna opitut toimintamallit jäisivät osaksi arkea.

HYVINVOINTISUUNNITELMA

Hyvän mielen taitomerkki on MOK:n teema lukuvuonna 2022-2023. MOK koostuu 25 oppitunnista, eli lukuvuoden aikana hyvän mielen taitomerkkiin käytetään vähintään 25 oppituntia (noin 1h / viikko). Opettajat voivat itse päättää, millä koko luokan oppitunneilla aiheita käsittelevät ja mitkä ovat omalle ryhmälle sopivimmat tavat ja tehtävät suorittaa taitomerkkiä.

Taitomerkkiä suoritetaan seuraavan aikataulun mukaisesti:

Tunnetaidot	3-4h	lokakuu
Itsetuntemus ja vahvuudet	3-4h	marraskuu
Kaveritaidot	3-4h	tammikuu
Arvot ja asenteet	3-4h	helmikuu

Hyvä arki	3-4h	maaliskuu
Turvallisin mielin kehossani	3-4h	huhtikuu
Selviytymistaidot	3-4h	toukokuu
	yht. 25h (minimi)	

Hyvän mielen taitomerkin suorittaminen käynnistettiin terveydenhoitajan ja kuraattorin järjestämällä työpajoilla, joissa oppilaille opetettiin rauhoittumisen ja rentoutumisen keinoja eri tavoin. Työpajoissa oli erilaisia sisältöjä oppilaiden ikätason mukaisesti (1-2lk, 3-4lk, 5-6lk).

Hyvän mielen taitomerkin lisäksi koulussamme on toteutettu erilaisia tapahtumia kouluyhyvinvoinnin edistämiseksi. Oppilaskunta järjestää lukuvuoden aikana useampia projekteja ja haasteita oppilaille luoden leikkisää ja iloista tunnelmaa koulun arkeen. Pitkin lukuvuotta järjestetään erilaisia musiikkitilaisuuksia sekä mm. leikkimielinen talent-kilpailu, mitkä luovat yhteisöllisyyttä ja lisäävät hyvää tunnelmaa kouluväen keskuuteen. Lisäksi keväällä järjestetään koko koulun yhteinen unelmien harrastepäivä, jolloin oppilaat saavat valita kaksi erilaista työpajaa, joiden parissa viettävät koulupäivän. Vaihtoehtoja on useita urheilulajeista musiikkiin ja kuvataiteisiin. Koulun henkilökunta toimii pajoissa ohjaajina. Tapahtuma on koko koulun yhteishenkeä nostattava ja oppilaille erittäin mieluinen.

Yhteisöllisyyttä pyritään lisäämään myös kodin ja koulun yhteistyön kautta. Syksyllä järjestettiin yleisurheilutapahtuma, jossa jokainen oppilas pääsi kilpailemaan vähintään yhdessä lajissa, vanhempaintoimikunta järjesti kahviotoimintaa ja toimitsijoina kilpailussa oli koulun henkilökunta. Yleisurheilukilpailu järjestettiin illalla, jolloin vanhemmat pääsivät katsomaan ja kannustamaan lapsia.

Marraskuussa järjestettiin yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän toimesta NEPSY-ilta, johon oli kutsuttu sekä koulun henkilökuntaa että huoltajia kuulemaan ja keskustelemaan nepsy-lasten tukemisesta. Tilaisuudessa oli myös kaksi ulkopuolista asiantuntijaa kertomassa kokemuksistaan ja vastaamassa huoltajien kysymyksiin. Illan aikana järjestettiin keskustelutilaisuus, jossa huoltajat ja koulun väki pääsivät yhdessä jakamaan kokemuksiaan ja näkemyksiään nepsy-lasten vahvuuksista ja haasteista koulussa ja kotona. Nepsy-teema valittiin, koska se on ajankohtainen mutta sopii myös mielen hyvinvoinnin teemavuoteen.

Työyhteisössä yhteenkuuluvuuden ja osallisuuden tunne ovat merkittäviä asioita yksilön työhyvinvoinnin kannalta. Työyhteisössä on järjestetty syksyllä useita tapahtumia liikunnan ja kulttuurin parissa. Koemme, että työyhteisön hyvinvointiin panostamalla työarkikin saadaan sujumaan paremmin.